

ook te bezitten (later bleek, dat ook zijn 5-jarig zoontje dezelfde gevoeligheid had, als zijn vader). Dit werd mij *verhaald*, doch wat ik gezien heb, is het volgende: De man was toentertijd in staldienst op het kasteel, nu was hij technicus geworden; hij was een eenvoudig, in zijn stand gewoon ontwikkeld man, 35 à 40 jaar oud. Hij gebruikte geen hazelaar, doch een roede van, naar ik meende, telegraafdraad, doch dat was van aluminium metaal, iets gevlochten. Het terrein rustig afstappende, gebeurde eerst een tijdlang niets, daarna richtte de stevig vastgehouden roede zich naar boven, over slechts een kleine meter breed terrein, doch loopende van west naar oost. De ganger zeide tot die richting te besluiten, omdat de roede zich naar buiten, van hem af, oplichtte, wanneer hij van west naar oost liep en, andersom loopende, zich naar hem toe richtte. Ik merkte op: „heel aardig, maar het lijkt mij wat tafeldansachtig”, ik geloofde aan autosuggestie. Daarna hield ik aan de eene zijde en een ander sterk man aan de andere zijde zijn vuist zoo krachtig mogelijk om het handvat vast, doch desondanks verhief de roede zich, zoodra hij weer op die plaats kwam. Ik probeerde het zelf, doch dit gaf niets, toen gaf de rentmeester aan: ik zou loopen met ontbloote polsen en de technicus mij om de polsen vatten en dan zou het ook gaan; ik was ongelooft, doch zie, het was zoo! Zoodra hij de polsen losliet, zakte de roede weer. Ik was overtuigd en vroeg, of de technicus in een dal tusschen 2 Loch-heuvels, die hier den weidschen naam van bergen dragen, waar vroeger, voor een prise-d'eau ten behoeve van een waterleiding voor de stad Lochem, door den directeur der waterleiding te Vlaardingen, Jhr. VAN POELGEEST, water gezocht en gevonden was, eens voor al de leden der gez. comm. met verscheidene belangstellenden en dames het werk, waarvan ik verslag zou doen, te verrichten. Dit geschiedde en de uitkomst was eenzelfde. Waar een waterloop door oprichting der roede werd aangegeven, werd door geen onzer, ook niet door de dames (waaronder ik eenige nog al nerveuse personen had uitgezocht), eenige gevoeligheid bespeurd, wel zoodra de technicus de ontbloote armen of polsen omvatte en wel onmiddellijk; *dan* waren allen gevoelig. Ik nam een proef, door hem op een 20 cM. hoog houten bankje te plaatsen, en dadelijk was het contact verbroken en zakte de roede; toen deed ik aan iederen pols van den technicus een koperdraad van ongeveer 3 meter en wanneer hij op het isoleerbankje stond en successievelijk verscheidenen van ons de uiteinden van het koperdraad vasthielden, gebeurde er niets. Stapte hij af, dadelijk weer oprichting. Daarna plaatste ik hem met den rug naar ons toe, hij op het isoleerplankje (op weiland) en toen verscheidene personen gehurkt voor mij, zoodat *zien onmogelijk* was en ik, later ook de meeste anderen, ervoeren, dat, wanneer ik met het koperdraad aan het weiland raakte, de roede begon te bewegen. Stak ik hem echter maar 1 à 2 cM. in het weiland, dan was het, of er geen isoleerbankje bestond. Allen waren vast overtuigd, dat het gebleken was, dat de technicus over een kracht, wil men, over een zintuig beschikte, dat geen onzer bezat; dit was voor mij als een openbaring en in beginsel belangrijker, dan alles wat ik aan uitvindingen in mijn lange leven heb gezien. Den schrijver over mirakelgeloof, wiens stukken ik met zooveel belangstelling gelezen heb, mijn dank voor zijn werk. Ongetwijfeld zal hij gaarne kennis nemen van het bovenstaande.

Lochem, 18 Oct. 1914.

Dr. E. D. CARTIER VAN DISSEL.

ZUIGELINGENZORG EN ZUIGELINGEN-CORSETTEN.

Zeer tot mijn ergenis las ik heden in het n^o. van 23 Oct. van het tijdschrift „*Ons Kind*”, dat, blijkens het opschrift, beweert te zijn het „Officieel Orgaan van de Amsterdamsche Vereeniging voor Zuigelingenzorg”, dat een medewerker(ster), C. M. S. K., in een opsomming der luiermandskleertjes, aanraadt daarvoor o. a. te koopen: „2 corsetjes, 1e grootte, en 2 corsetjes, 2e grootte”.

Nu spreekt het vanzelf, dat, in een dergelijk blaadje, iedereen vrij is, om allerlei

grappige en zonderlinge dingen te beweren, maar het lijkt mij toch, dat dit niet best door den beugel kan. Het is zulk een spijtig iets, als men bespeurt, hoe de algemeene meening omtrent hygiënische zuigelingenkleeding, die nu eindelijk in betere banen wordt gestuurd, in haar omzwenking weer wordt tegengewerkt.

Te betreuren is het echter, dat dergelijke anti-hygiënische raadgevingen aan moeders een zeker officieel cachet voor den leek krijgen, door het opschrift „Officieel Orgaan van de Amst. Ver. voor Zuigelingen-zorg”. Nu kan ik mij moeilijk voorstellen, dat deze vereeniging haar sanctie zou willen verleen en aan zuigelingencorsetten, of aan de onlangs in hetzelfde blaadje geuite meening, dat fopspenen voor alle kinderen zulke bijzonder nuttige artikelen zijn. Waar echter dergelijke raadgevingen zonder eenige tegenspraak of aanmerking op het leekenpubliek worden afgevuurd, lijkt het mij gewenscht, dat in geneeskundigen kring hierop de aandacht eens wordt gevestigd. Heeft dit blaadje waarlijk met de Ver. voor Zuigelingen-zorg iets uitstaande? En zoo niet, is het „Officieel Orgaan enz.”, dat dit blaadje voor het publiek een zekere waarde geeft, meer zoo bij vergissing daarop gezet, zou het dan niet, in het belang der zuigelingenverzorging, heusch tijd worden, dat dit sieraad uit den titel werd verwijderd?

Amsterdam, 25 October 1914.

J. STÄRCKE.

STRAF.

Dat wij vaak het verzoek ontvangen, om ziekenbriefjes te geven aan personen, die hoogstens lijden aan een buitengewoon lichte ongesteldheid; dat ons verzocht wordt mede te deelen, dat een patiënt op ons spreekuur zóó lang heeft moeten wachten, dat hij daarvoor een geheel morgen verzuimen moest; dat, wanneer wij tegen een zwakkeeling zeggen: „zachtjes aan maar!”, het dan opgevat wordt, alsof wij hem de geheele week het werken verboden hebben; dat alles zijn gebeurlijkheden, die wij ook uit „vredestijd” kennen en die niet de moeite waard zijn, om er over te spreken — onder ons, geneeskundigen.

Maar ook het hoofdstuk „ziekenbriefjes” kent zijn „oorlogstijd”.

„Dokter, mijn man heeft gisteren avond het bootje voor het fort verzuimd; wil u een briefje geven, dat hij bij u is geweest?”

„Wel neen, juffrouw!”

„Dan is het uw schuld, dat mijn man een „douw” krijgt”.

De volgende week was het gezin uitgeschreven uit het ziekenfonds.

De kapitein te K. vraagt mij, of het waar is, dat de moeder van den landweerplichtige IJ. inderdaad zóó ernstig ziek is geweest, dat haar zoon niet op het appèl was en de eerste drie dagen daarna afwezig bleef. Ik had geen moeder van IJ. gezien, herinnerde mij ternauwernood den naam. Of ik p.o. wilde antwoorden, want het ging hier om het toekennen van een zware disciplinaire straf. Ik verschuilde mij, misschien ten onrechte, achter mijn ambtseed, maar het schijnt toch misgelopen te zijn. De moeder van IJ. en haar familie zijn al reeds „uitgeschreven”.

Aldus ontvangen wij van onze patiënten, voor wie wij ons best doen, hun hulp te verleen en bij meer dan lichamelijk leed, voor het vermeende onrecht, hun aangedaan, onze straf.

Maar erger dan dit alles is het feit, dat onze patiënten inderdaad overtuigd zijn, dat wij, door ze niet ter wille te zijn, te kort schieten in onzen plicht tegenover hen.

„Ik kan wel zien, dat u niet van uw kinderen weg moet”, zeide mij een „verongelijkte” vader.

„Ik had het niet van u gedacht, dokter; u hebt toch ook kinderen”, voegde juffrouw IJ. mij toe.

En in die onverdiende, maar toch gemeende verwijten ligt voor ons, ziekenbriefjes schrijvende fondsdoktoren, wel de grootste straf voor in „vredestijd” begane fouten.

Amsterdam, 25 October 1914.

A. KROVELD JR.